De **Motiele** architect

- Motilisme
- De Motiele architect
- Het Motiele huis
- Kenniscentrum
- Werkplaats
- Examples of good practice

Beste **lezer**,

samen iets bouwen is een groot avontuur, met soms een serieuze impact op het dagelijks leven. De ruimte die we maken, zit je voor lange tijd dicht op de huid en de investering is aanzienlijk. Het is dus belangrijk dat dit avontuur leidt tot een optimaal resultaat.
De ruimtelijke opgave reikt daarom verder dan alleen of iets mooi of lelijk is of meetbaar, zoals oppervlakten, aantallen, planning, kosten, enzovoort. Het gaat ook om de wijze waarop wij de ruimte beleven, hoe we deze kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden, hoe duurzaam ze gebouwd is en om de mate waarin we betrokken zijn bij de realisatie ervan. Dit zijn thema's die net zo van waarde en betekenis zijn. Ze maken dat we met onze omgeving vergroeid raken en het huis je thuis wordt.
Met deze brochure geven we je een beeld van de wijze waarop wij dit avontuur aangaan, met welke middelen en intenties. Hopelijk geeft het voldoende aanleiding om verder met ons in gesprek te gaan. We geven graag vrijblijvend een nadere toelichting.

Bij voorbaat onze hartelijke dank voor de interesse.

Met vriendelijke groet,

Carli Driessen (de **Motiele** architect)

Wij geloven in **dromen**

Hoewel het woord ‘dromen’ in de praktijk gebruikt wordt als containerbegrip, betekent dat niet dat het ook geen echte waarde heeft of betekenis. In tegendeel, onze dromen zijn de meest krachtige impuls om in beweging te komen, om iets te willen bereiken. En ze zijn minder ongrijpbaar dan we denken. Dromen komen voort uit hele menselijke behoeften, namelijk de behoefte aan:

- vrijheid
- duurzaamheid
- verbondenheid

Deze behoeften functioneren als een soort ‘bronnen’ van waaruit onze dromen lijken op te borrelen. Ze laten zich vertalen in hele praktische, dagelijkse begrippen; de pijlers waarop wij onze brug bouwen tussen droom en realiteit. Daarom geloven wij in dromen en willen we ze de ruimte geven binnen elke opgave. Niet als vrijblijvende ambitie, maar als een concreet programma binnen onze architectuur.

Motilisme als werkveld

Motilisme is een nieuw werkveld voor de architect. Het geeft inhoud aan de manier waarop wij omgaan met de ruimtelijke opgave. De term is afgeleid van het begrip Motiliteit (biologie): het vermogen van een eencellig of eenvoudig meercellig organisme om op eigen kracht energie om te zetten in arbeid. Met andere woorden, het kan uit zichzelf in beweging komen, mits daarvoor de ruimte bestaat.
Datzelfde vermogen zien we ook bij mensen. Ook wij kunnen uit onszelf in beweging komen wanneer daarvoor de ruimte bestaat. De ruimte om aan onze behoeften te voldoen en dromen na te streven.
Motilisme ontstaat door dit principe op de bouwwereld te projecteren. Het idee is om mensen te helpen om hun dromen te realiseren, door het creëren van bewegingsruimte. Daarbij gaat het niet om de zoektocht naar die ene, unieke oplossing, maar om het etaleren van een zo breed mogelijke speelveld, waarbinnen we de gebruiker helpen om keuzes te maken.

Een aantal principes
Er zijn een aantal principes die we hierbij op de voorgrond zetten.
We beschouwen ze als een soort vaste waarden. De wijze waarop we dit vormgeven kan in de praktijk per opgave verschillen.

Samenwerken met de gebruiker
De gebouwen die wij maken zijn er voor de mensen die ze gebruiken. Het is dan ook logisch dat die gebruiker deel uitmaakt van de ontwikkeling ervan. Zij zijn de experts op het gebied van hoe zij het liefst wonen, werken, spelen, leren, vieren, enzovoort.
Het is onze taak om de gebruiker bij de planontwikkeling te begeleiden; met hen samen te werken en met behulp van onze architectuur ruimte te creëren voor hun behoeften, leefpatronen en karaktereigenschappen.

Programma als ontwerpopgave
Een goede start is het halve werk.
Het programma van eisen, waarin al onze behoeften worden vastgelegd, is sturend voor wat we maken. In deze voorfase, waarin we nog makkelijk kunnen bewegen, leggen we de fundering voor ons succes.
Wij zien de vorming van dit programma als onderdeel van het ontwerp en besteden aandacht, tijd en middelen aan het komen tot een optimale start.

Ruimte voor verrassingen
Ons ontwerpproces is er speciaal op ingericht om het speelveld, die bewegingsruimte voor de gebruiker, zo groot mogelijk te maken. Belangrijk daarbij is dat naast de meer gangbare vraagstukken en oplossingen, óók dat voorbij komt wat we doorgaans niet op het netvlies krijgen. Zo houden we ruimte voor het beleven van verrassingen.

Ruimte voor eigen inbreng
Wij werken in de voorfase van een ontwerp nog zoveel mogelijk handmatig en in een open ontwerpmodel. We zoeken zo de samenwerking met de gebruiker en houden ruimte voor ieders verbeelding, interpretatie en inbreng. Computerbeelden geven ideeën soms een te definitief karakter, hetgeen kan leiden tot het te vroeg maken van keuzes.

Oog voor de lange termijn
Ons ontwerpproces richt zich niet alleen op de gebruiker als individu en in het 'hier en nu'. Wat we bouwen wordt namelijk over lange tijd en door verschillende mensen gebruikt. Onze architectuur dient over lange termijn te functioneren en bewegingsruimte te bieden aan behoeften die veranderen. Daarom staan thema's als flexibiliteit, meervoudig ruimtegebruik, duurzaam en levensloopbestendig bouwen hoog op onze agenda.

Belevingswaarde tastbaar maken
In de praktijk beoordelen wij ons werk vaak op basis van thema's die we goed kunnen kwantificeren. Denk aan maatvoering, aantallen, typologieën, productietijd, kosten, enzovoort. Zij vertegenwoordigen de harde valuta van een ontwerp. We noemen ze de **ruilwaarde**. Er bestaan echter ook thema's binnen ons vak die minder tastbaar zijn, maar net zo praktisch een impact hebben op die interactie tussen mens en ruimte. Deze thema's genereren de **belevingswaarde**.
De betekenis van deze laatste wisselt per functie en leeftijd. Zo is de beleving van het kind anders dan die van een volwassene en is een speellokaal niet hetzelfde als een kantoortuin.
In het Motiele huis ontwikkelen we kennisdomeinen die zich specifiek richten op de verschillende fasen en functionaliteiten van ons leven. Wij onderzoeken de vraag welke belevingswaarden relevant zijn en hoe wij deze tastbaar maken.

Collectief bewustzijn cultiveren
Als laatste willen wij aangeven dat een deel van ons werk besteed wordt aan het cultiveren van een collectief bewustzijn. Het is onze overtuiging dat de investering op lange termijn draagvlak brengt voor meer kwaliteit en innovatie. Als mensen weten wat de bouwwereld kan, dan geloven zij, net als wij, in datgene waar ze het meest naar verlangen: hun dromen dus!

De **Motiele** architect

Mijn naam is Carli Driessen en ik ben sinds 1992 werkzaam in de bouwpraktijk. Na een opleiding als bouwkundige aan de HTS en architect aan de Academie van Bouwkunst in Amsterdam, heb ik in oktober 1999 het bureau Queeste architecten opgericht. Tot aan 2018 ben ik daar, samen met mijn partners, verantwoordelijk geweest voor tal van werken, variërend van stoel tot stad. Een selectie is opgenomen in het middenblad van deze brochure.

Verandering is voelbaar
Na de huizen-crisis rond 2010 groeide bij mij het besef dat de maatschappij echt aan het veranderen is. Zo ook de wijze waarop wij omgaan met de ruimtelijke opgave. Ik zie de balans tussen krachtenvelden als de bouwkunst, het ambacht, de handel, steeds meer verschuiven. Dit betekende de start van mijn zoektocht naar een nieuw werkveld; een basis van waaruit ik met een ander perspectief kan werken.

Een nieuw initiatief
In maart 2018 heb ik mijn bureau vaarwel gezegd en ben ik gestart met een nieuw initiatief; de Motiele architect. Het heeft een aantal veranderingen met zich meegebracht.

Weer opnieuw studeren
Ik heb het studeren weer tot een vast onderdeel gemaakt van mijn dagelijkse routine. Het aandeel ervan in mijn werk was namelijk door de jaren heen drastisch verminderd. Dit ten gunste van de productie. Mijn werk als architect kreeg steeds meer het karakter van een vormgever; iemand die vorm geeft aan de visie of ideeën van anderen. Niet perse bezwaarlijk, ware het niet dat het in mijn geval vooral ging om de visie en ideeën van commerciële marktpartijen.

Werken voor de gemeenschap
En ik meen dat de architect meer behoort te doen dan alleen vormgeven en produceren voor ‘de markt’. De architect heeft als opgave om de wereld om ons heen en het leven dat zich daarin afspeelt, te leren kennen, te begrijpen en daar met zijn of haar architectuur een waardevolle bijdrage aan te leveren. Dit het liefst als deelgenoot, maar op z’n minst als voorvechter van de gemeenschap; de gebruikers dus.

Dit is dan ook de stap die ik wilde maken. Dat studeren moet ertoe leiden dat ik de wereld van de gebruiker beter leer begrijpen, leer zien wat de bewegingsruimte is die mensen nodig hebben, waarin zij het liefst leven, het meest gelukkig worden, het langst kunnen verblijven, waar zij het sterkst verbonden mee zijn, enzovoort. Om dit vervolgens praktisch te vertalen in mijn werk als deelgenoot en voorvechter van de gemeenschap.

Kennis vergaren en overdragen
Om hier concreet inhoud aan te geven, ben ik in 2018 begonnen met het ontwikkelen van een drietal kennisbanken. Ik voorzie deze van inhoud en gebruik ze als een soort gereedschap. Het doel is om de mensen waarvoor ik werk, de gebruiker, ermee te inspireren en hun horizon te verbreden.
De **eerste vorm** is een toolbox met acht thema's op basis waarvan we het speelveld van middelen laten zien waarmee we de kwaliteit van ruimte inhoud geven.
De **tweede vorm** bestaat uit acht visies omtrent de belevingswaarden, die passen bij de functionaliteiten uit verschillende fasen in ons leven.
De **derde vorm** is de ontwikkeling van een zogeheten droombronnenbank; een online platform waar we de brug zichtbaar maken tussen onze primaire behoeften en de vermogens in de bouwwereld om deze te faciliteren.

Nieuwe coalities bouwen
Ook vind ik het van belang om het gat te dichten dat ik zie tussen de wereld van de bouwkunst en die van het ambacht. Met het oog op de toekomst zie ik de noodzaak om op een meer directe wijze samen te leren werken en nieuwe coalities te bouwen.
Het gaat om al die bedrijven die ons de grondstoffen, producten, kennis en kunde bieden waarmee het ambacht van bouwen mogelijk wordt gemaakt.

Werken met de Motiele architect
Het is misschien goed om hier voorop te zetten dat er niet zoiets bestaat als DE architect. Onze beroepsgroep lijkt versplinterd in specialismen. Dat maakt het benoemen van eventuele verschillen lastig.
Beter kan ik aangeven dat mijn werk zich kenmerkt door de wijze waarop ik mijn vermogens als architect inzet, namelijk door inhoud te geven aan de principes van het Motilisme:

- samenwerken met de gebruiker
- het programma zien als ontwerpopgave
- ruimte houden voor verrassingen
- ruimte maken voor eigen inbreng
- oog hebben voor de lange termijn
- belevingswaarden tastbaar maken
- ons collectief bewustzijn cultiveren

Ik geef hier vorm aan, in samenwerking met mijn partners, binnen de muren van het **Motiele** huis.

Het **Motiele** huis

Het Motiele huis is het eerste platform in Nederland voor Motiel(e) werken. Het combineert een drietal functies die min of meer door elkaar heen bewegen.
De **eerste functie** is ons voorzien van een plek om te kunnen werken. Wij maken er onze ontwerpen, initiëren er activiteiten, stimuleren ontwikkelingen, voeren discussies en bouwen aan kennisdomeinen. Het is een architectenbureau, maar met een multifunctioneel karakter. Het gebruik en de indeling ervan varieert per programma. (zie rechter pagina)
Als **tweede functie** willen we dat het huis als 'hub' gaat functioneren voor de wijk. Dat wil zeggen, dat er de mogelijkheid is, voor de mensen uit onze Bloemenbuurt (Den Haag), om vrijblijvend kennis te nemen van de bijzondere wereld van de bouw en architectuur.
De **derde functie** van het Motiele huis is die van de ontmoetingsplaats; de plek waar we dat gat dichten tussen de bouwkunst en het ambacht. Hier staat de samenwerking met onze partners centraal.
Het Motiele huis is een eerste concrete stap om als architect vanuit een ander perspectief van betekenis te zijn voor de gemeenschap en is bedoeld als voorbeeld voor uiteindelijk een meer collectief gedragen etos.

Voor wie is het huis bedoeld
Het Motiele huis is bedoeld voor iedereen die interesse heeft in de kwaliteit en betekenis van onze leefruimte. Het centrum richt zich echter in het bijzonder op de eindgebruiker die behoefte heeft aan wat hulp om 'in beweging te komen'. Denk aan mensen die, alleen of samen met anderen, hun eigen huis willen bouwen, verbouwen, uitbreiden, upgraden of herontwikkelen. Of aan ondernemers met een eigen bedrijf, atelier, winkel, kinderopvang en kantoor. Maar ook aan kinderen en studenten die we kennis willen laten maken met onze bouwwereld.

Twee onderdelen
De inhoud wordt binnen het Motiele huis gevat in twee onderdelen:

- het kenniscentrum
- de werkplaats

Een nadere toelichting is verderop in de brochure opgenomen.

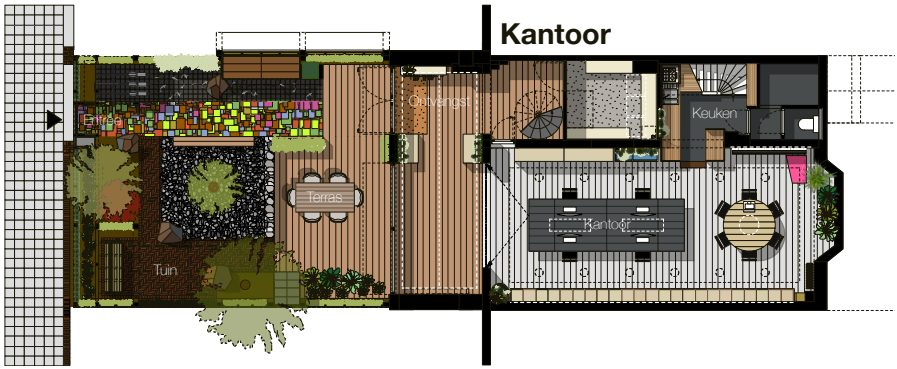
Kantoor
Ontvangst
Keuken
Terras
Tuin
Kantoor

Workshop-opstelling 1
Ontvangst
Keuken

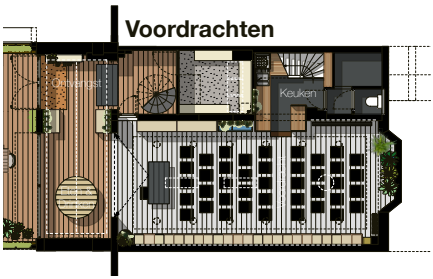
Voordrachten
Ontvangst
Keuken

Workshop-opstelling 2
Ontvangst
Keuken

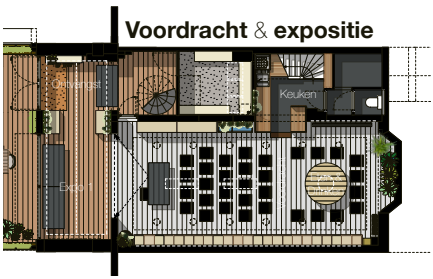
Voordracht & expositie
Ontvangst
Keuken
Expo

Workshop-opstelling 3
Ontvangst
Keuken

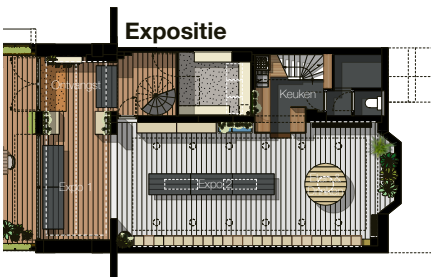
Expositie
Ontvangst
Keuken
Expo

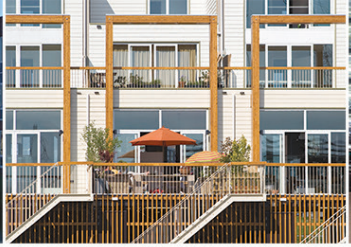

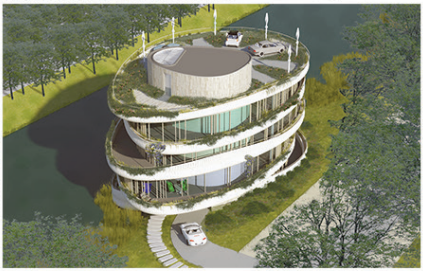

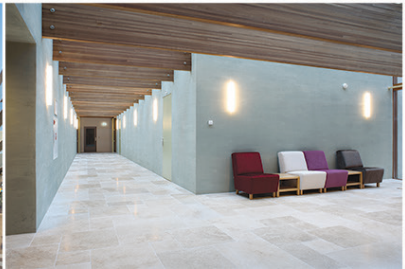

Service Centrum

Implementatiespel
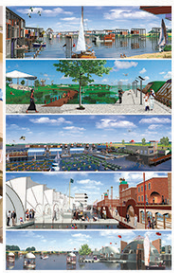

Het **kenniscentrum**

Het **eerste onderdeel** van het Motiele huis richt zich op het verzamelen, organiseren en delen van kennis. Zoals we eerder aangaven moet het Motiele huis gaan functioneren als een 'hub' voor het overbrengen van informatie tussen de bouwwereld en de gebruiker. We geven dit vorm op **drie verschillende niveaus**:

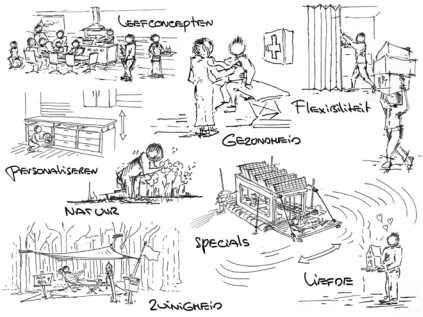

De toolbox
Het eerste niveau is dat van de toolbox. We hebben door de jaren heen tal van wetenswaardigheden verzameld en deze geordend naar acht thema's. Het gaat om een kennisbank die periodiek een update krijgt. De thema's zijn vormgegeven als een soort letterbakken, gevuld met beelden die elk een domein vertegenwoordigen. De toolbox is gemaakt om mensen te inspireren en te informeren over wat de bouwwereld hen te bieden heeft.

De acht thema's zijn als volgt:

- flexibel bouwen
- gezonde ruimten maken
- zuinig zijn
- leven met de natuur
- leren van leefconcepten
- je ruimte kunnen personaliseren
- verliefd raken
- specials en innovatie

We gebruiken de toolbox ook als referentie om onze eigen ontwerpen naar een hoger plan te tillen.

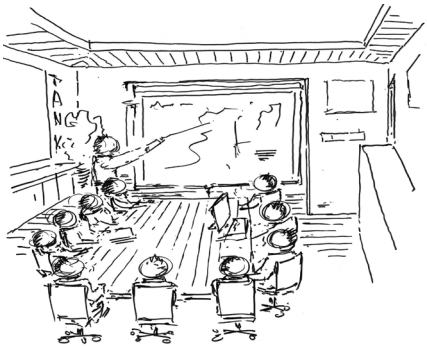

Voordrachten & expositie
Een tweede niveau waarop we kennis overdragen, is door het organiseren van voordrachten. Er bestaan verschillende onderwerpen binnen de ruimtelijke opgave die weliswaar eenvoudig lijken en alledaags, maar wat ons betreft extra aandacht verdienen. Het draait om de vraag hoe ieder mens, het liefst met hele eenvoudige middelen, de kwaliteit van zijn of haar leefruimte

kan verbeteren en hoe we kennis hieromtrent overdragen. Denk daarbij aan praktische vraagstukken als:

- hoe organiseren we goed licht in huis
- hoe kan ik eenvoudig, energiezuinig leven
- hoe gaan we om met veranderingen
- hoe maken we gezonde ruimten
- hoe haal je de natuur in, aan, op je huis
- wat is nu eigenlijk 'duurzaam bouwen'

De inhoud ontwikkelen we in samenwerking met onze partners. Voordrachten worden gekoppeld aan een expositie die voor een periode in het Motiele huis is te bezichtigen.

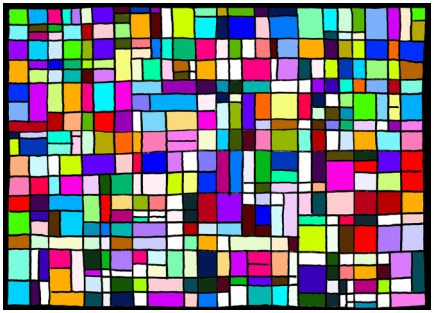

De droombronnenbank

Het derde niveau richt zich op het belang om die primaire behoefte aan vrijheid, duurzaamheid en verbondenheid (droombronnen) voor een groter publiek werkbaar te krijgen. Wij zijn hiervoor in 2018 begonnen met het ontwikkelen van een zogeheten droombronnenbank. Het is een online platform, waar mensen straks in de gelegenheid worden gesteld om hun dromen om te zetten naar een werkbaar programma van eisen. Anders dan bij de traditionele platforms, waar de gebruiker onder invloed van algoritmen gestuurd wordt, voorzien wij de droombronnenbank van een voorgeprogrammeerd 'landschap' met vaste vragen en antwoorden. Iedereen bepaalt hier zelf z'n eigen route en komt gaandeweg van alles tegen, óók dat wat we niet direct zoeken of doorgaans op het netvlies hebben. Het landschap bouwen we op langs vragen als:

- **waarom** dromen wij?
- **hoe** geven we hier inhoud aan?
- **wat** hebben we nodig?
- **wie** kan dat faciliteren?
- met **welke** producten of kennisdomeinen?

Bij de droombronnenbank richten we ons in eerste instantie op het informeren van de **zelfbouwer**. Maar de inhoud ervan is interessant voor iedereen die meer wil weten over wat we kunnen in de bouw en over hoe die brug loopt tussen onze dromen en de realiteit.

De droombronnenbank is een initiatief van de Motiele architect en wordt gebouwd in samenwerking met **Wooltown Online Development** en **Toek Design**. Het initiatief wordt gesteund door onze partners. Naar verwachting kunnen we begin 2024 een eerste demo testen.

De **werkplaats**

Het **tweede onderdeel** van het Motiele huis richt zich op de werkzaamheden die wij bieden om mensen te helpen om in beweging te komen. Op **vijf verschillende manieren** zoeken we de interactie met de eindgebruiker.

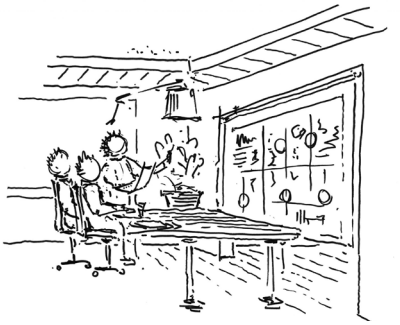

Het consult

Het blijkt in de praktijk heel waardevol om de ideeën en plannen van mensen te verrijken met de kennis die je als architect door de jaren heen hebt opgedaan. Om dit handen en voeten te geven hebben we het consult opgezet; een methode om mensen **een optimale start** te geven.
In het consult nemen we je mee langs de acht werkvelden van onze toolbox. Met behulp van vragen en beelden kijken we samen naar wat de verschillende behoeften zijn, waar een ontwerp aan moet voldoen.
Ook de behoeften die niet direct aan de oppervlakte liggen, tillen we boven water. De uitkomst van het consult wordt vervolgens door ons vertaald naar een programma voor het ontwerp.

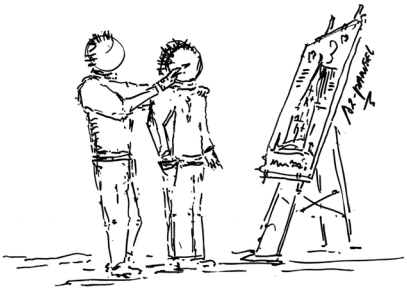

De karakterschets

Als aanvulling op het consult hebben we de zogeheten karakterschets ontwikkeld; een inspirerend werkstuk waarin we een eerste structuur of beeld geven op basis van de meest waardevolle aspecten van wat we met elkaar bedacht en besproken hebben. Ze worden op één paneel samengevat.
Met de karakterschets **geven we richting** aan het ontwerp, maar niet zozeer als een vast eindresultaat. We honoreren alle zijweggetjes die ook eventueel bewandeld kunnen worden, tonen losse hersenspinsels, slimme overwegingen, varianten, genoteerd als iconen, schetsjes, beeld en tekst. De karakterschets is laagdrempelig en bedoeld om te inspireren. Het biedt je een basis die kan functioneren als onderlegger voor gesprekken met een bouwer, leverancier, gemeente, buren, familie of andere belanghebbenden.

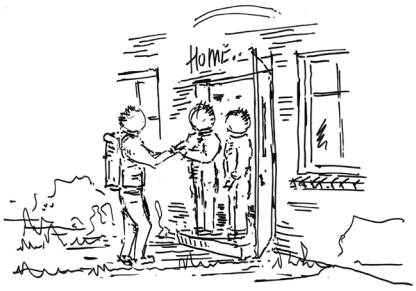

Pro Deo architect
In de universele verklaring van de rechten van de mens (art. 25), is opgenomen dat iedereen recht heeft op goede en gezonde leefruimte.
Wij vinden dit belangrijk en hebben naar aanleiding daarvan de Pro Deo architect bedacht; de architect die zich gratis inzet voor een hoger doel.
Het idee is om een deel van onze tijd gratis te besteden aan het ontmoeten en helpen van mensen; hen zo **beter te leren kennen**. We starten dit initiatief lokaal in onze Bloemenbuurt (Den Haag).

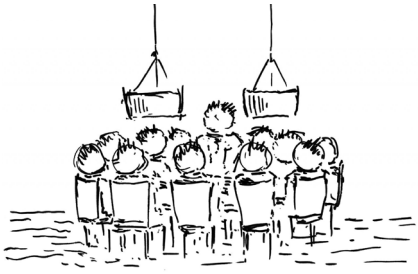

De workshop
Met de workshop willen we mensen vanuit een heel persoonlijk perspectief **kennismaken laten maken** met de wereld van de architectuur. In plaats van ons te richten op de bijzondere bouwwerken van anderen, is het de vraag hoe jouw 'droomhuis' eruit ziet? Wat zijn jouw fascinaties? Waar wordt jij gelukkig van en kunnen we dit in ruimte of belevingswaarden vatten? De workshop is bedoeld als een ontdekkingsreis. Deels op zoek naar jezelf en deels naar die wereld van de bouwkunst. Je kunt de reis alleen ondernemen, samen met je partner of in een groep van vrienden of collega's. De workshop is zeker ook geschikt voor kinderen.

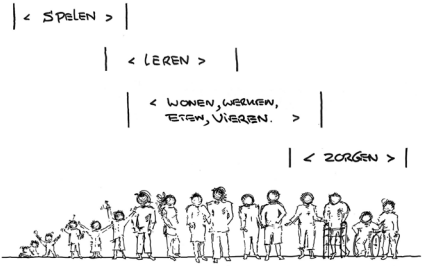

Examples of good practice
Om iets duidelijk te maken, kun je het beste **het goede voorbeeld geven**. Wij ontwikkelen hiervoor acht visies waarin wij onze studies samenvatten en vertalen naar een gebouw-concept. Deze dienen als praktisch voorbeeld en mogelijke referentie voor iedereen die daarin geïnteresseerd is.
We hebben de kernwaarden ervan voor je op de volgende pagina's samengevat:

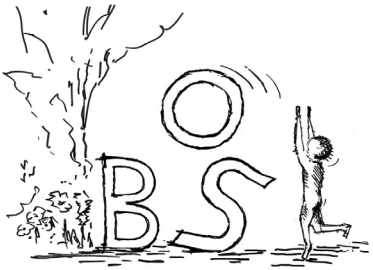

Spelen
Met de ruimten die we maken voor een kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang, kunnen we een positieve invloed uitoefenen op de ontwikkeling van het kind. Om hier praktisch inhoud aan te geven buigen we het vraagstuk om naar de opgave om ruimte te ontwerpen voor:

- interactie (collectief vs. individu)
- ontwikkeling (affectief, cognitief en fysiek)
- verzorging (zorg, liefde en bescherming)
- het goede voorbeeld

Elk van hen biedt thema's, op basis waarvan we vorm en betekenis geven aan het ontwerp.

Leren
Alles draait hier om de opgroeiende mens. Het gaat om ruimten waarin hij of zij zich kan ontwikkelen. Als individu, maar ook in relatie tot de gemeenschap en maatschappij. Ruimte heeft hier een sterk facilitair karakter waarmee we die transformatie mogelijk maken. Daarbij willen we het geloof steunen in de maakbaarheid van een betere toekomst (klimaat), een eerlijke economie (welvaart) en ruimte voor geluk (welzijn).
Ruimte om in te leren vraagt dus om een positieve boodschap, durf, fantasie en creativiteit. En vooral om bewegingsruimte waarin de jonge mens zich vrij kan ontwikkelen.

Gabriëlschool & Holland Kinderopvang (Delft)

Cornelis Musiusschool, Muizenhuis & Plukkebol (Delft)

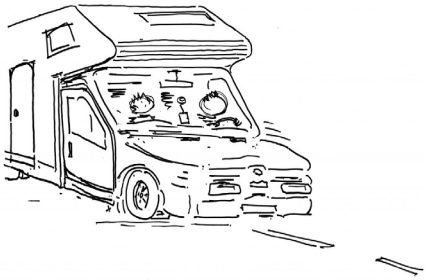

Wonen (vast)
De ruimte om in te wonen, zit ons dicht op de huid. We zijn het meest met ons (t)huis verbonden. Het hebben van een thuis reikt verder dan alleen de fysieke ruimte. Dit is de reden waarom wij vinden dat een woonomgeving de ruimte moet bieden waarin mensen hun geluk vinden, gevat in onze primaire behoefte aan:

- vrijheid
- duurzaamheid
- verbondenheid.

Hoe wij dit vertalen in een programma laten we zien aan de hand van onze zienswijze op ‘het rijtjeshuis’.

Wonen (los)
We maken onderscheid tussen los- en vastgoed. Niet omdat er in de primaire uitgangspunten iets wijzigt, die behoefte aan vrijheid, duurzaamheid en verbondenheid, maar omdat de middelen om dit te bereiken een ander wereldbeeld vertegenwoordigen. Deze wereld op ‘water en wielen’ biedt ons een bijzondere verrijking van het traditionele ontwerp-palet. Denk aan thema’s als:

- meervoudig en intensief ruimtegebruik
- leven met de natuur
- community building
- tiny housing
- flexibel bouwen

Blok 51a (IJburg, Amsterdam)

Camper-life

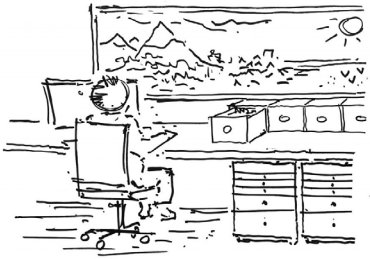

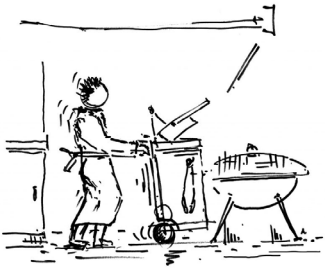

Werken

Werkprocessen hebben vaak een complex karakter. Ze zijn gevat in een dynamisch model tussen ruimten met een individueel karakter (eigen kantoor) en ruimten met een collectief karakter (kantoortuin). Het is de opgave voor een architect om deze complexiteit en dynamiek te leren begrijpen en in een vorm te vatten waarin zowel alle individuele als collectieve behoeften een plek vinden. Het werk heeft het karakter van een balansoefening. Los hiervan onderzoeken wij de opgave hoe we het toenemend aantal ZZP'ers en thuiswerkers op een slimme wijze aan goede ruimten kunnen helpen.

Eten

We hebben de ruimte om in te eten een eigen plek gegeven. Eten is nu eenmaal een elementair en wederkerend onderdeel van ons leven. Dat is slapen natuurlijk ook, maar als programma is deze minder complex. Nu bestaat er al een oneindig aanbod aan kennis, dus richten wij onze visie vooral op die vraagstukken waarvan wij menen dat ze onderbelicht zijn. We noemen ze de 'Big Five':

- werkblad in hoogte kunnen aanpassen
- werkruimte (tijdelijk) kunnen uitbreiden
- keuken kunnen laten groeien
- keuken (delen) makkelijk kunnen verplaatsen
- keuken naar eigen inzicht kunnen afbouwen

Pilot nieuwe werken (Provinciehuis Zuid Holland, Den Haag)

Huis Veerpolder (Warmond)

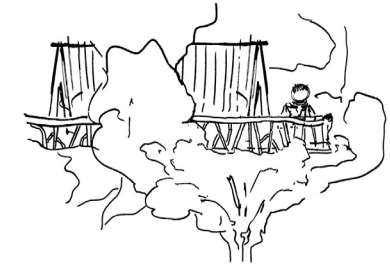

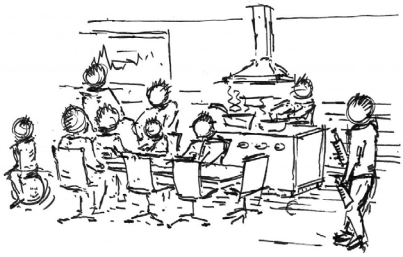

Vrije tijd

Het woord vakantie komt van het Latijnse vacare, dat staat voor leeg of vrij zijn. Naar de definitie de periode waarin een persoon zijn gewoonlijke activiteiten staakt. Het maken van ruimten voor onze vrije tijd richt zich op de verschillende manieren waarop we ons leven in die vrijheid willen vieren. Voor ieder mens of groep is dat anders, kent het een eigen focus; dat wat ons zo enthousiast maakt en wat ons gebeurtenissen doet herinneren. Ruimte voor onze vrije tijd vertalen we daarom naar het woord 'focus-building', waarbij specifieke thema's zijn uitvergroot en een blauwdruk ontstaat voor spannende gebouwen.

Zorgen

Om ruimte te maken voor oudere mensen richten wij ons op twee belangrijke vragen, namelijk:

- hoe bieden we de juiste zorg?
- hoe blijven mensen deelgenoot van het leven?

Beide vraagstukken hebben een sterk integraal karakter en verdienen extra aandacht. Het gaat om het creëren van samenlevingsvormen, maken van verbindingen, tonen van raakvlakken, het zien van relaties, enzovoort. Leefruimte voor de oudere mens draait rond het vraagstuk hoe wij het beste kunnen samenwonen met meerdere generaties.

Vakantiewoning van Leeuwen (Noordwijk)

De Haagse Hopjes (Den Haag)

Ideeën, vragen, opmerkingen

de **Motiele** Architect

Carli J.H. Driessen architect AvB
Hyacinthweg 13
2565 RE Den Haag

+31 655796980
info@motilist.nl
www.motilist.nl